

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.

Pe un jum. . 14 "

Pe o lună . 2.40 "

Nrul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA

și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz-utca 20.

INSERTIUNILE

se primesc la administrație.

Mulțămite publice și Loc de schimb costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu se înăpăuză.

Di Vaida apelând la opinia publică ungurească.

În ședința de ieri a Camerii d. deputat Alexandru Vaida, unul din solii neamului nostru, trimite în parlament și cu ajutorul *Tribunii*, a găsit de cuviință să aducă în fața opiniei publice ungurești conflictul dintre noi și onoratul comitet național. D-sa ce-i drept nu a numit expres ziarul nostru, dar credem ca i-ar fi greu să dovedească prin orice explicație sofistă, că nu a înțeles *Tribuna*. Nu conștiința vinovăției, cum va spune cu o logică prea ieftină d. Vaida, ci o datorie de demnitate către noi înșine ne face să supunem, cu sufletul liniștit și curat, acest procedeu opiniei publice românești cinstite.

Nu știm dacă d. Vaida a săvârșit fapta sa extraordinară în înțelegere cu colegii săi din comitet. Avem chiar motiv să credem că aceștia din urmă nu vor aproba greșala sa care totuși arată că unii din fruntașii noștri au ajuns la un grad de iritațiune împotriva *Tribunii*, care le răpește ultimul rest de judecată și chibzuință.

Singura mulțămire morală pe care deputații noștri o pot da alegătorilor pentru uriașele lor sfertări și jertfe, sânt discursurile parlamentare. În ele solii poporului își pot pune toată căldura și sinceritatea gândului românesc, toată dragostea lor de neam, ca o răsplată curată dată atâtor inimi bune și iubitoare de ideal.

Deși ales cu cea mai mare însuflețire, d. Vaida multă vreme, aproape un an de zile, nu a uzat de dreptul său de a lua cuvântul, arătând un dispreț puțin nobil pentru așteptările celor ce l-au ales. Nici suferințele noastre uriașe, starea de robie națională crescândă, nici sângele țaranilor români vărsat cu îmbelșugare, chiar în comitatul care l-a ales, nici cele multe sute de școale românești închise, nici chiar situația echivocă a partidului și nedumerirea publicului nostru, încurcat de atâtea zvonuri de împăcare — nimic din toate acestea nu a fost în stare să-l urnească până acuma din rezerva sa. Atitudinea asta a d-sale, nu a fost și ea o nouă justificare a criticelor noastre drepte și cuviințioase, aduse fruntașilor partidului? A fost însă de-ajuns să vie o ceată de oameni tineri cu gânduri curate și cu îndrăzneala sincerității, pentru d-sa să catadixască, nu de a sta de vorbă cu ei ci de a-i ataca — în fața parlamentului unguresc, acolo unde nu se pot apăra. *Suferințele neamului întreg sânt pentru d-sa*

cel mult un bun pretext spre a plasa, în cadrul unui discurs parlamentar, patimile și urile sale personale.

Alegătorii săi se vor întreba cu mirare dacă d-sa înțelege să răsplătească entuziasmul lor curat și bun, dându-le nu dragoste de neam, ci patimă și ură pentru tovarășii săi de luptă, desvâbind nu lamura, ci sgura sufletului său? Ei se vor întreba dacă și-au trimis deputatul lor în parlament spre a lupta — contra Românilor cinstiți și loiali și nu contra Ungurilor?

Cât pentru noi, opunem pornirii pătimăse și fără frâu a dlui Vaida fermetatea liniștei și curățenia gândului nostru. Simțim că în fața orgiilor de patimă ale potrivnicilor, avem datoria îndoită de a nu pierde cumpătarea și liniștea senină a omului călăuzit de un ideal luminos. Noi nu vom urî ci vom înțelege și vom ierta, căci misiunea înaltă națională ce avem, ne dă tăria asta sufletească și ne-o impune ca o datorie.

Nu vom urma deci pe dl Vaida pe calea ce a apucat. În zilele din urmă aveam știri pozitive din cercul d-sale că furia sa anti-tribunistă atinsese culmea paroxismului.

Lucrul acesta nu ne-a împieecat însă de a ne face datoria și față de d-sa, ca în fața oricărui reprezentat al neamului. E mărturie numărul nostru de alaltăieri în care denunțăm instigările păcătoase ale presei ungurești înainte de rostirea discursului său nenorocos.

Nu șovăim să ne facem și pe viitor datoria, apărând neamul și pe toți luptătorii lui, împreună chiar cu micile lor patimi, căci în fața vrășmașului pentru noi dispăre deosebirea între român și român, formând toți o singură tabără, *partidul național românesc*. Nu micimea lor de suflet, ci mărimea *cauzei* și a intereselor naționale ne va călăuzi, căci ne sânt mai scumpe decât orice interes de apărare proprie.

Sântem de altfel atât de siguri de condamnarea unanimă din partea publicului pentru această faptă de inconștientă, încât renunțăm la orice apărare. Socotim că nu mai este necesar a convinge publicul nostru de gravitatea gafei făcute de dl Vaida. Orice comentariu din parte-ne nu ar putea decât să slăbească impresia penibilă pe care ea a produs-o pretutindeni. Orice cititor imparțial va ști să-și formeze singur o părere despre acest procedeu de a etala în fața opiniei pu-

blice ungurești conflictele și nevoile noastre interne.

Dacă dl Vaida a apelat, în ultima-i disperare, la opinia publică *ungurească* ca la suprema sa instanță, din parte-ne noi vom apela la opinia publică *românească*, singură în drept a judeca litigiile *interne* românești. Așteptând liniștiți și senini verdictul ei, închidem acest incident care simțim că nu ne poate decât înălța și nu poate decât să coboare pe cei ce l-au provocat.

Acesta e răspunsul nostru.

Redacția „Tribunii”.

Nota caracteristică.

La dreptul vorbind, sânt bune și explicările câte odată. Când discuți în fața opiniei publice, controlul este totdeauna mai mare, dovezile trebuie să fie totdeauna mai categorice și lucrurile nu pot fi mușamalizate, ca între culisele politice. Aici, în presă, trebuie să ieși la iveală în lumină deplină, fără șoapte în ascuns, fără bănuieți vagi și fără sfătoșenii de cuvinte. Intrigile de cărdășii personale nu ajută, tupeul sau îndrăzneala nu te duc departe. Căci litera tipărită rămâne și niciodată istoricul nu va putea fi sedus, ca să nu facă dreptate după cuviință, comparând textele unei discuțiuni pătimăse.

Sub raportul acesta, al judecății viitorului cercetător de documente ale vremii de astăzi, noi nu avem nimic să ne reproșăm. Într-o broșură, pe care probabil o vom scoate, vom fixa noi înșine istoricul recente ciocniri dintre spiritele noastre conducătoare. Vom reproduce articole dela noi și „articli” de-ai „Luptei” celei de poimână, pe cum și de-ale altor buletine ale comitetului, pentru a înlesni astfel, ori cărui cetitor viitor, o critică paralelă a celor două curente, cari s'au înfiripat de-abinele în jurul unei serii întregi de chestiuni publice.

Vom căuta să analizăm în acea broșură, *cari* sânt motivele principiare, ce ne despart în înțelegerea rostului ori cărei lupte pentru revendicări naționale și culturale. Și vom căuta să ne ocupăm, ceva mai detaliat, cu necazurile personale, cari au avut un rol preponderant în asaltul desnădăduit împotriva acestui ziar. Iar mai pe sus de toate, vom avea prilejul să stăruim asupra notei caracteristice, ce s'a putut remarca în-deosebi la o seamă de fruntași, eșiți la suprafață în clipele aceste de tul-

burare: anume, asupra exagerării valorii individuale.

Intr'adevăr, în cursul polemicelor acestora, fie ele de ordin politic și cu pretexte principiare, fie ele pornite numai din interese meschine ale vieții personale, ne-am pomenit de-odată că ne găsim în fața unor *uriasi* eroi ai cuvântului. Din toate colțurile și-au făcut apariția spirite grozave, cari, vorbind în numele unei colectivități, ca de pildă a unui comitet, sau chiar în numele neamului și-au însușit a da, cu dela sine putere, verdicte în po-triva presei. Anonimi, a căror forță intelectuală e problematică, a căror trecut în viața noastră publică e șters și necunoscut, se erigează în osânditori și își permit să adreseze în stil noduros alternative, ca eternele „da” sau „nu”, fără să se gândească la nimicnicia valorii lor individuale. Alții la rândul lor, uzând de calitatea, vai, atât de platonice și de efemeră ce li-o acordă un titlu oficial de conducători consacrați, îmbracă haina de poruncitori suverani și ridică, fără nici o roșată în față, pretenții asupra bunului tău individual, în credința că ori ce instituție publică românească, ori ce ziar de exemplu, are datoria de a li-se preda, căci le aparține. Și o nouă categorie de conducători resumă datoria unui ziar, la un serviciu de informație pentru dânsii, în care n'ar avea decât să se ocupe de însemnatele lor persoane și să creieze zilnic o nouă ilustritate, o nouă reputație politică în arena luptelor noastre...

Și câte fenomene de aceste! În toate a pornit să bată un vânt cumplit de intoleranță și de amăgire de sine a mărimelor noastre. Fie-care din acești exagerați se conduce de vanitatea de a fi stăpân pe un cerc mai larg de activitate și de competență. Fie-care

se socoate înzestrat cu un drept special de apărător al neamului și provăzut cu anumite prerogative. Și nici unuia nu-i pasă, dacă faptele, meritul și talentul îi îngăduie să-și aroage o asemenea atitudine. Flamura oficialității, după socotința lor, îi înfășură într'o absolută intangibilitate...

Ne pare bine, că în cursul polemicelor în jurul nostru s'a dovedit așa de limpede nota asta caracteristică în manifestările unei părți a fruntașilor noștri. Exagerarea valorii personale este cea mai neîndoiasă probă despre slăbiciunea omului. Este acesta un abuz de puterea temporară, ce i s'a dat fie-cărui, prin un vot. Iar încrederea nefiind dată pe viață, puterea nefiind discreționară, voturile se dau și se renunță la nevoie iarăș. Și toate învățămintele acestui episod din viața noastră publică ne vor soli, ca în viitor să fim la nevoie mai precauți și mai alegători în privința persoanelor, cărora le dăm încrederea noastră la conducere. Cu oameni, încântați de ei însiși, cu toată nerodnicia lor; *cu naturi, a căror pornire de dictatură nu poate fi întru nimic motivată*, cu poftele aceste de monopolizare, *nu se poate urni din loc complicata cauză a neamului nostru!*

Chestiunea fondurilor nășăudene. Din Bistrița ni-se scrie: Chestiunea fondurilor de studii din Nășăud, a cărei rezolvare se trăgănează de ani de zile, s'a rezolvat. Fondul de studii a ținut o ședință sub președința deputatului I. Ciocan, în care s'au luat hotărâri cu privire la stipendiile pentru studenții dela școlile medii și dela universitate. Chestiunea acestor stipendii a preocupat și guvernul, deoarece la stipendii aspirau nu numai tineri români urmași ai grănicerilor, ci și tineri venetici. Din cauza aceasta nu s'au împărțit

stipendii de trei ani. Fondul de studii acum a luat hotărârea, că stipendiile nu se pot da decât Românilor de religiunea gr.-orientală, totodată a dispus ca stipendiile să se lichideze și pe cei trei ani trecuți.

Glasuri sincere. Din Beiuș i-s'a adresat dlui Vasile Osvadă următoarea telegramă:

„Admirăm francheța exprimată cu atâtă demnitate în confesia DVoastră, acuma când mărturisirea adevărului e timbrată drept tradare națională. Aderăm, Dr. Augustin Ciavici, Dr. Cornel Pop, Dr. Ioan Voștinar, Dr. Ioan Sferle, Dr. Nicolae Bolcaș”.

Camera și jubileul Italiei. În ședința de ieri, Marți, a Camerei președintele Berzevici a făcut propunerea să se trimită o telegramă de felicitare parlamentului italian, cu prilejul aniversării unirii Italiei. Propunerea a fost primită cu mare majoritate de voturi. Numai partidul poporal a votat în contra.

În ședința de azi s'a citit și răspunsul călduros al parlamentului italian la această felicitare.

Din Camera austriacă. În ședința dela 21 Martie Reichsrathul austriac a continuat discuția la proiectul despre contingentul de recruți, terminând discuția în general.

La sfârșitul ședinței deputatul Malik adresează întrebarea președintelui, că n'ar face bine dacă ar interveni pe lângă partide ca în înțelegere comună să se trimită și din partea Reichsrathului austriac o telegramă de felicitare parlamentului italian, cu prilejul aniversării unirii Italiei. Președintele a declarat că o astfel de inițiativă nu-l compete, deoarece actele de politică externă cad afară de cercul lui de afaceri, stabilit de regulament. De altfel nici n'ar fi consult ca tocmai în timpul acesta să se arunce în mijlocul luptelor de partide și afacerile de colorit extern cari ar mări și mai mult neînțelegerile interne.

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Și voi pleca...

...Și voi pleca într'un amurg de sard
Cu ochii stinși și rădăciți în zare.
Și voi pleca, copila mea frumoasă,
Pe drumuri lungi, să caut alinare.

Prin crîng va răsări viață nouă,
Și ghiocel și-albastre vioarele
Vor răsări pe marginea cărării,
Pe vremea tristă a pribegirii mele.

Sdrac, cu sufletul pustiu și rece
Privi-voi pe cărarea mea nainte
Și la răscruci amarnic eu voi plînge,
Cum voi vedea, că tot în lume minte.

De-asupra mea pluti-va întunerec
Și n'oi avea tovarăș lângă mine...
Și fie, ce-o să-ți pese 'n clipa aceea
Că nu mi-a da sălaş pe noapte nime.

S. Bornemisa.

LUMINA LUNEI.

După Guy de Maupassant.

Starețul Marignan își păstrase propriul său nume. Era înalt și slab, fanatic, cu sufletul veșnic aprins, dar drept. Toate credințele sale erau nestrămutate, fără să șovăiască niciodată. Își închipuia că cunoaște pe Dumnezeu și că-i pricepe planurile, voința și intențiile sale.

Când câte-odată se plimba cu pași mari prin coridorul căsuței sale de țară, se întreba în sine: „Pentru ce a făcut Dumnezeu aceasta?” Și căuta cu încăpăținare, luând în gând locul lui Dumnezeu și găsea aproape totdeauna un răspuns. Nu era el care murmurase într'un avânt de pioasă umilință: „Doamne, planurile tale sânt de nepătruns!” Își zicea: „Sunt servitorul lui Dumnezeu, trebuie să cunosc felul său de a lucra; iar dacă nu, cel puțin să-l ghicesc”.

Totul îi părea creat în natură cu o logică absolută și admirabilă. Zorile erau făcute pentru ca să înveselească deșteptarea, zilele pentru ca să coacă secerișurile, ploile pentru ca să le stropească, serile pentru a ne îmbia somnul iar nopțile întunecoase pentru dormit.

Cele patru anotimpuri corespundeau perfect la toate nevoile agriculturii; și niciodată preotul n'ar fi bănuț că natura n'are de loc intenții și că tot ceace vede e supus, din contra, la asprele necesități ale epocelor, a climatului și a materiei.

Dar el ura femeia, o ura inconștient și o desprețuia prin instinct. Repeta adesea cuvân-

tul lui Cristos: „Femeie, ce e comun între tine și mine?” și adăoga: „Se zice, că chiar Dumnezeu s'a simțit nemulțumit de opera sa”. Femeia era pentru el ațățătorul, care târăse pe primul om în păcat și care continua veșnic opera sa afurisită, fiindă slabă și periculoasă. Și mai mult încă, pe lângă corpul lor de perzare, el ura sufletul lor iubitor.

Adesea simțise gingășia lor legată de el, și cu toate că se știa neînduplecat, se îndârjia de această nevoie de a iubi, care freamătă veșnic în ele.

Dumnezeu, după planul său, nu creiase femeia decât pentru a ispiti pe om și a-l încerca. El nu trebuia să se apropie de ea decât cu prevedere. Ea e asemenea unei curse cu brațele întinse și buzele deschise spre om,

Nu era indulgent decât pentru calugărițe, căci călugăria lor le făcea nevătămătoare; dar le trata cu asprime, pentru că simțea că acea dragoste trăia veșnic în fundul inimei lor înlăntuite și umilite,

Simțea acea dragoste în privirile lor umede, de pietate, care se amestecau cu a călugărilor, în pornirile lor de iubire către Crist, pe care-l indignau, pentru că era iubire de femeie, iubire senzuală; el o simțea, această dragoste blestemată, în blândețea lor, în dulceața vocii lor, în ochii lor plecați și însuși în lacrimile lor resemnate când le dojenia cu asprime.

Și când eșia din mănăstire se depărta întinzând pasul ca și cum ar fi fugit din fața unui pericol.

Avea o nepoată care trăia cu mama sa în-

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete!

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinereții deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală — trebuie să fie cineva căruia tamenii să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințos, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al **Dr-ului PALOCZ**, medic de spital, specialist (Budapesta IV. Muzeum Körut 13. unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletului i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice **dr. PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodu său propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilice boalele de țevă, bășică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, errecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și esire separată. În ceea ce privește cura, de-părtarea nu este piedică, căci dacă cineva, din orice cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înălătura numai marca de răspuns). **Limba română se vorbește perfect.** După încheierea a cărei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite ficăruia. Instituția se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.)

Tratament și cu serumul Ehrlich 606.
Adresa: **Dr. PALOCZ**, medic de spital, specialist în Budapesta, dela 1 Noemvrie IV., Muzeum-körut 13.

**Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Comptabilității Generale
a Statului și a Datoriei Publice.
Datoria Publică.**

Nr. 1155021. 22 Februarie 1911.

Publicațiune.

A 41-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1890, împrumutul de Lei 274,375.000 se va efectua în ziua de 10 Martie / 1 Aprilie 1911, ora 10 a. m. în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în »Monitorul Oficial« Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de Lei 4.975.500 în proporția următoare:

249 titluri de câte	5.000 Lei	1.245.000
597 > > >	2.500 >	1.492.500
1492 > > >	1.000 >	1.492.000
1492 > > >	500 >	746.000

3830 titluri pentru o valoare nominală de Lei 4.975.500

Publicul este rugat a asista la tragere.

**Directorul Comptabilității Gen.
a Statului și a Datoriei Publice.
D. Vbrovici.**

Un candidat de avocat

cu praxă ori începător află aplicare momentan în cancelaria D-lui avocat **Dr. Teodor Pap** avocat în **Nagyhalmagy**. (com. Arad).

No 1223-1910.

Prim.

PUBLIKAȚIUNE.

Subscrisa primărie comunală a comunei Nucet (cott. Szeben) dă în interprimdere edificarea hotelului comunal după planul și preliminarul aflător în cancelaria comunală.

Se provoacă deci toți acei întreprinzători, cari voiesc a lua în întreprinderea susnumită edificare a se prezenta la licitația minuendă ce se va ținea în 4 Aprilie 1911, la 2 ore p. m. în cancelaria comunală. Se notează că pe baza condițiilor a cel ce o va lua are să o edifice din spesele lui proprii și să-o folosească oareș-care timp.

Condițiile mai deaproape precum planul și preliminarul se pot observa în orele oficioasă de către întreprinzător în cancelaria comunală.

Nucet (Šzentjánoshegy), 17 Martie 1911.

Primăria comunală:

Octavian Fruna,
v. not.

Simeon Steva,
primar.

**Arnold Baumann Alba Iulia:
Gyulaf-vár
fabrică și magazin de mobilie**

Magazintul de mobilie executate în atelierul propriu cel mai mare din Ardeal. Mare asortiment de mobilie gata și a. aranjamente pentru prizitor, dormitor, salon și odăi domnești. — **COVOARE, perdele, saltele pentru pat etc. și totfelul de lucrări în branșa aceasta se execută prompt.** **Atelier de tapeterie și decorație.** **Fabrică de matrațe din fir galvanizat.** — **Întreprindere de pompe funebrale.** — **Fabrică de mobilie (Aliață) Aind-Nagyened.** **CATALOGUL se expediază pentru 2 cor — sau ulterior să se trimită — îndărăpt.**

În atenția proprietarilor de pomi.

Ofer altoi nobile de pruni bosnieci, anume „Balkansca Carica“ (împărăteasa din Balcan) și „Kraļijica Bosne“ (Regina Bosniei.)

Altoile de doi trei ani cu coroană frumoasă sânt de cel mai bun soi al prunilor cunoscute până acum. Fructele proaspete sânt foarte mari extraordinar de dulci și gustoase, se coc pe la sfârșitul lui August și sânt potrivite ca fructe pentru masă și uscate, ori pentru pregătirea magiunului sau a rachiului.

Prunele mele nu sufer de păgubitoarea boală de frunze Polystigma rubrum cum se întâmplă la prunele obișnuite la cari de multe ori cade frunza în mijlocul verii și rodul suferă simțitor. Prunii mei au fost premiați în repetite rânduri cu premiul întâi din partea guvernului Bosniei și Herțegovinei, cu medalie de aur la expoziția milenară din Budapesta din 1896, la expoziția din Viena în 1897 cu medalie de argint la expoziția universală din 1900 la Paris și cu medalie de aur, la prima expoziție agrară din Bosnia și Herțegovina la Sarajevo în 1910. Pentru calitatea altoitor mei de pruni primesc cea mai extremă garanție.

Sava T. Kojdič, mare proprietar în **Brčka**, (Bosnia).

JOHAN GENSTHALER
giuvaergiu și clasornicar,
în Orăștie. Szászváros.
Filială în Szászsebes.
Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate. — Să fac orice reparaturi de juvaere și ceasornice de aur, repede precis și ieftin. — Serviciu conștiințos. —

Oltoiuri de struguri
exped. arb.,
garantând de soi vită americană etedă și cu rădăcin, precum și în diferite soiuri recunoscute de trainice asortiment bogat; **Kaküllőmenti első szőlőboltvány-telep** proprietar: **Caspari Frigyes,** **Medgyes 16. sz. (Nagyküüllő megye).**
— Pofili și cereți prețuri curente ilustrate! —
Din prețul curent se pot cău scrisori de recunoștință din toate părțile țarei; și așa toți cel ce doresc să comande pot cere mai întâlu informațiuni dela persoanele cunoscute așa verbal ca și inseria, năspre încrederea ce o pot avea în firma de sus.

Krämer Károly
strungar
Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.
Primește spre efeptuire și reparare toate lucrurile ce apartin acestei branșe, și recomandă neștătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent. Ține în depozit în abundență mare totfelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc. Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate. Obiectecte admirabile.

M. Schromm
mehanic
Brașov—Brassó
Hosszú-utca No. 27.
Recomandă în atențiunea onor. public din loc și jur **marele său atelier mehanic** aranjat în Brașov, Hósszú-utca 27, unde se efeptuiesc tot-felul de lucrări atingătoare în aceasta branșă, precum: **mașini de cusut, biciclete, gramofoaane și apaducte,** pe lângă prețurile cele mai convenabile și execuție solidă și punctuală

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce au în ziua și la lumină. Cântărețe tinăre 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Selfert și verzi dela 10 fl. în sus.

Onătoare 1, 2, 3 și 4 fl. după soia. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mășinute și câini de soia se capătă înaintea trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comenzilor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Premiat la Paris în anul 1908 cu diplomă de croitor.

Fanta István croitor de haine bărbătești în Cluj—Kolozsvar, Szentegyház-u. No 1.

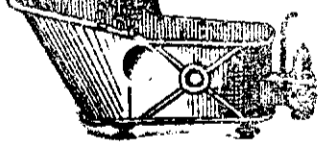
Iși recomandă

atelierul de croitorie
pentru bărbați

corespunzător cerințelor moderne de azi, unde se vând cele mai moderne materii de haine din țară, scoțiene și engleze. Pregătește cu prețuri ieftine pardesii, paltoane ușoare și de iarnă, precum și cojoace (bonzi) pentru oraș, ș. a.

Saska Sándor tinichigiu
Brașov—Brassó, Vasut-u. 28.

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări pentru zidiri, lucrări de tinichea, înfrumusețări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru ornament, precum și pentru firme, vane de scaldat în toată mărimea, ș. a.

Toate comandele se execută prompt și cu punctualitate.

Fischer Testvérek

fabricanți de țesături de sîrmă, împletituri de sîrmă p. garduri, site și de coarde din sîrmă de oțel (madrațe) pentru paturi etc.

Arad, József-főherceg-ut 8.
Fabrica: Kossuth-utca No 45.
Telefon No 557.

Recomandă în atenția on. public magazinul bogat cu lucrări de brânșă aceasta, care se capătă cu prețuri ieftine de concurență. — Catalog de prețuri trimite gratuit.

DISTINS CU MEDALIE DE AUR IN 1888 SI 1907.

Urmasul lui Schuller József — Ladányi József

armurar și depozitar de articole de vânătoare
Pécs, Király-u. 42. — Nagyvárad, Uri-u. 21.

Am onoarea aduce la cunoștința on. public din loc și jur că am preluat magazinul de arme existent de 30 de ani și cu bun renume al lui Schuller József, pe care supt numele meu îl voi păstra și pe mai departe. Având în vedere că depozitul de arme din Pécs, Király-u. 42, înființat la 1885 și a câștigat cel mai bun renume, îmi voi da silința ca pe lângă serviciu culant și prețuri ieftine să câștig aceasta și

celui din Oradea-Mare.

Tin în depozit

arme de cea mai bună fabricație, cu repetiție și încărcătură în teavă, revolvere, piștoale, și totfelul de cartușe pentru arme. — Se dă deosebită atenție reparației și păstrării armelor. Se primeșteca uconic un bălat cu 4 clase medii, care vorbește românește. — Preț-curent gratuit.

Institut de pictură bisericească în Sighetul-Maramureșului.
(Templomfestészeti Müintézet, Máramarosszigeten).

Cancelaria: Piața Erzsébet-főter No. 11, ușa 18.

Ne angajăm pentru pictarea în stil modern și foarte artistic a internelor bisericilor, icoane pe cerime, fresco, icoane pe altar, altare construite de iconostas, auritură, pictarea icoanelor de iconostas, crucifixe, icoane la încrucișarea drumurilor, pictarea icoanelor sfinte și a ori-ce soiuri de icoane bisericești.

Renovăm foarte frumos iconostas și altare vechi, iar pictarea, abducerea cu marmoră și auritura lor o executăm cu cea mai mare artă și cu prețuri convenabile, — parohiilor mai sărace eventual și pe lângă plățirea în rate.

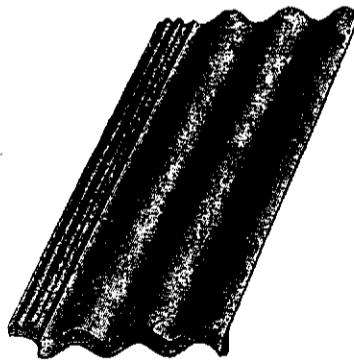
Examinarea bisericilor, măsurarea, înțelegerea mai amănunțită — la fața locului o facem gratis, cu planuri și prospecte servim cu plăcere.

Telefon No 316.

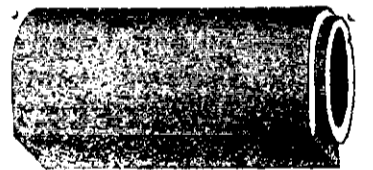
Reiber István

antreprisă de betonare și pavare reprezentantul societății de asfaltare ung. pe acții în

— Timișoara, Gyárvaros, Uri-utca No. 32. —

Primește lucrări de betonaj, pavări și tencuii, pietrării, canalizări, și asfaltări. — Se vinde ciment de Portland și românesc prima calitate cu prețuri reduse și în orice cvant, la comande cu vagonul se transportă în condiții de plată foarte favorabile. La lucrări comunale și de biserici cele mai mari favoruri. — Prospecte de prețuri la dorință gratuit. Toate comandele să se adreseze la firma de mai sus.

Motoare șvedeze pentru olei brut!

(Brevetul lui Hirsch Frank, Stockholm)

în poziție orizontală și verticală.

Mașini motorice ieftine și sigure, se pot instala oriunde.

Motoare sistem Diesel.

Motoare cu gaz.

Motoare

cu benzină, în cea mai bună execuție! Execuție promptă.

Surányi Victor

inginer tehnic diplomat, fabricant de mașini agricole

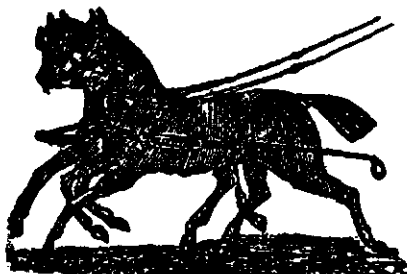
Bpest, VI., Teréz-körut 21.

Cereți catalog.

GYULAY KÁROLY

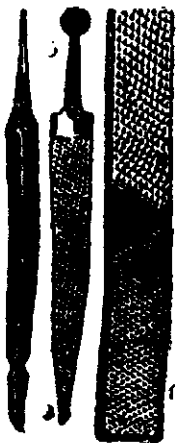
institut modern de fotografiare artistică
 :: Timișoara—Temesvár, (Josefstadt) ::
 Strada Hunyadi Nr. 5. — (Lângă Casina Déavidéki).

Efteptuiește: Tot-felul de fotografii.
 Picturi în olei. Acvarele. Pasteluri.
 Platinolie. Inmăriri după orice foto-
 grafie, în cel mai modern stil artistic.

Atelier de curelărie,
 șelărie și coferărie:
Orendt G. & Feiri W.
 (odinoară Societatea curelarilor)
 Sibiu—Nagyszeben,
 Heltauerg. Str. Ciszădiei 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și volaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galaxterie, cu prețuri foarte moderate. Depozit permanent în curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi). — Recomandă pe urmă cei mai buni jamperi de piele fabricație proprie, pentru civili și militari, cari stau strins lipite pe picior. — Reparările se execută prompt. Mare deposit de hamuri pentru cal dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cal și cofere de călătorie. — Comarcele se efeptuiesc crnșt ințios.

• STEIN MIKLÓS •

— fabrică de tăiat pile —
 Oradea mare Nagyvárad.
 Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teléki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comer-
 cianților atelierul său de tăiat
 pile bine aranjat, unde se pregătesc
 pile mici și mari din oțel vărsat
 de prima calitate etc. Primește spre
 scobire pile mici și mari vechi cu
 prețuri ieftine.

RELITSCH JÁNOS,

atelier de instrumente
 muzicale în
Versecz
 Kudrici-ut 5, colțul
 străzii Deák Ferenc.
 Recomandă în atenția
 onoratului public din
 loc și jur, magazinul
 său de instrumente
 muzicale provăzut cu
 puteri de prima forță
 unde se află, viori, tam-
 burine, armonice, ga-
 mofoaane, tobe, cinele,
 triaungule, oboe, flaute,
 clarinete, goanre, etc.
 cari toate se pregătesc
 și se repară pe lângă
 prețuri moderate.
 Instrumente vechi se
 primesc pelângă pre-
 țurile cele mai mari
 posibile. Comarcele
 se efeptuiesc prompt.

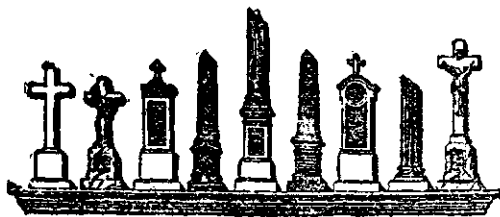
Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măiestrii pletrari.
 Atelierul central al magazinului: Cluji—Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
 Magazin de pietrii monumentale,
 fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:
 Sibiu—Nagyszeben,
 Fleischer-gasse 17.

Filiale:
 Déva și Nagyvárad.

= Th. Schmidt =

fabrică de ploiere
 Sibiu—Hermannstadt, Reispergasse No 7.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploaie)
 precum și

ploiere

de calitate excelentă
 pentru domni și dame.

Comarcele se execută prompt și cu punctualitate

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad
 cu amortizație de 10—70 ani

dupa mărimea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
 și 5⁰/₀, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
 interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipați spe-
 sele de intabulare. convertes datorile de interese mari.

== Solvare grabnică. serviciu prompt ==

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
 Institutului pentru credit fonciar din Sibiu
 pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
 Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)
 (Lângă filiala Poștei.)

Prisice pe lângă onorar acuzitorilor de afaceri abili
 și demni încredere.

PRIMA SOCIETATE DE CREDIT FUNCAR :: ROMAN DIN BUCUREȘTI. ::

Se aduce la cunoștința dlor detentori de scrisuri funciare rurale 5% că, preschimbarea titlurilor cărora li se tremină cupoanele la 1 Ianuarie 1912, se va face cu începere dela 15/28 Aprilie a. c., în zilele de Joi și Sâmbătă dela orele 11—3 p. m. la ghișeul Serviciului verificării Cupoanelor și Scrisurilor Funciare.

Direcțiunea.

Cornel Tunner

industrie de marmoră și granit în
Timișoara-Fabrik, Andrassy-ut No 22.
și Timișoara-Josefin, Hunyadi-utca No 4.

Își recomandă magazinul său bogat asortat cu

pietrii monumentale

table de marmoră, statui,
etc., fabricație proprie în executare
de gust frumos și preț moderat.

Având un magazin bogat, oferă
mai ieftin ca orice concurență.

Recomandându-se on. public roagă
cercetarea binevoitoarelor comenzi:

Cornel Tunner,
măiestru de sculptură în piatră.

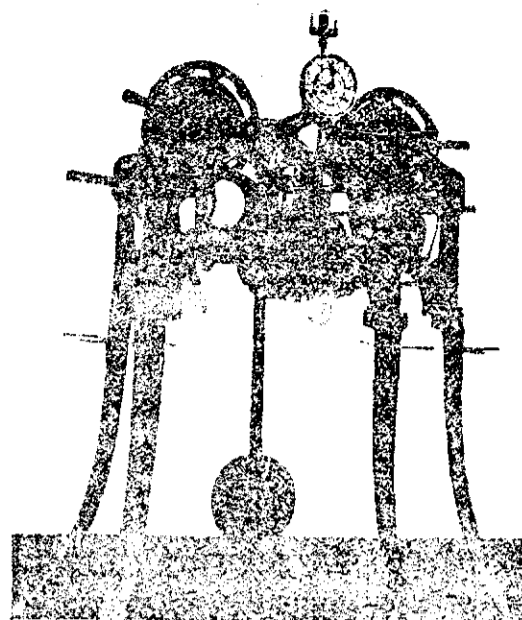
Vinzare de

mașini agronomice.

Pluguri Mayton și grape. Mașini de secerat și cosit.
Vânturătoare. Treiere și Mașini de sămănat. Acareturi
de lăptărie. Car pentru boi și cai. Măturători de zăpadă.
Mașini de tăiat napi și șeșcă. Teasc de olei. Căldare de
fiert rachiu. Felinare, lanțuri, furci, topoare, etc.

Arbuști, și altoi de peri, nuci și meri se vând pe
lângă 50 de fileri bucata la **Ferma lui**

Váradi Török Gyula din Dézna.

Fabrică de ceasornice elec
trice și ceasornice de turn
gr. Thorotzkai és Társa
Rozgonyi és Lendvai
Budapest, VII, Sziv-u. 32

Pregătește

Ciasuri pentru turn
din material de seamă cu funcțiune
precisată, în orice mărime.

Ciasuri principale și laterale
electrice, ciasuri vertizatoare
pentru școli și fabrici.

Ciasuri pentru castele, căsărmi
și terase și jocul dangătului de
clopote. — Primește reparaturi, pre-
cum și prefacerea ciasurilor vechi în
ciasuri de turn cu salt de minut.

Cea mai mare și mai modernă
fabrică de ciasuri electrice și de turn
din Ungaria.

Ciasornicarii permanenți ai capita-
lei și furnisorii căilor ferate ungare a
fabricilor de tutun și casei de amanet.

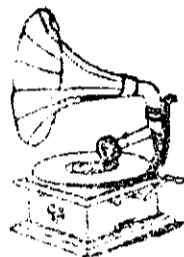
Premiat la expoziția gener. din Pécs cu
medalie de aur și la expoziția asociației in-
dustriale din țară cu diploma de onoare.

Babós Béla fabricant de instru- mente muzicale în Sibiu, (Nagygyezen) Piața-mică 24.

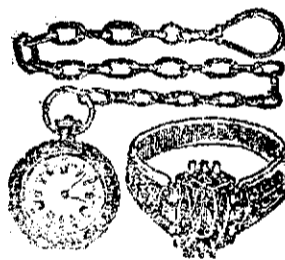

Unic fabricant în Sibiu.

Cel mai ieftin și cel mai
bun depozit de cumpărat
pentru orice instrumente,
precum: violine, țitere,
clarinete, harmonice,
și totfelul de instrumente
de suflat din alamă, etc.

Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de
Gramofone în 4 ferite mărimi, precum și **Scala-Record**.
Mare asortiment de plăci pentru gramofone cu prețuri ieftine.
Comenzile se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin
rembursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

Prăvălie recunoscută de I-u rang.

Szilágyi Géza és Társa

ciasornicar și givaergiu
ciasornicarul căilor ferate ungare a statului
Nagyvárad, Rákoczi-ut No. 4.

În edificiul Orsolya zárda. — Telefon 630.

Ciasornice exclusiv nimal fine și
cari umblă precis.

Ciasornice foarte bune pentru că
lătorii.

Ciasornice elegante p. tineri.

Ciasornice frumoase, pentru dame.

Cias. deșteptătoare de buzunar în

tocuri de aur, argint, metal și oțel.

Cercei cu briliant și diamant și inele.

Cercei de aur, inele, brațete, bro-

șete, lanțuri de gramazi și pentru

orologe, amulete.

Totfelul de giuvaere de argint.

Ochelari foarte buni.

Decoruri pentru masă de argint și argint de China, tase, lădițe pentru
zahăr, etc. pentru comot, obiecte pentru mâncat, bastoane, etc.
Cadou și: mireasă, pentru botez și de Crăciun. Atelier de reparat.
Garantă deplină. — — — Serviciu foarte solid, prețuri foarte ieftine.

HOTELUL PALACE

DIN BUDAPESTA
RÁKOCZY-UT 43. SZ.

SUB SUPRAVEGHEREA
PERSONALĂ ALUI
RENDES SZIDOR

cu 150 camere luxos
aranjate, locuințe se-
parate, cu instalații
confortabile. Camere
dela patru coroane. În
restaurantul hotelului
cântă taraful lui Pon-
grác Lajos din Cluj.

Bucătărie franceză și ungurească de
primul rang. Pensiune completă în-
cepând dela 10 cor. Bere de Pilsen.
Vinuri prima calitate. — Conduc de
UNTEREINER JÁNOS, fost otelier
în Alsó-Tátrafüred. — Adresa tele-
grafică: »Holel Palace« Budapest.